	ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ	Број: 10/7-1-33
	ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ	Датум: 06.07.2015.

Наставно-научном већу Филозофског факултета Универзитета у Нишу
подносимо следећи извештај:

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ:

1. Састав комисије:

1. Др Ирена Арсић, ванредни професор
2. Др Снежана Милосављевић Милић, редовни професор
3. Др Невена Варница, доцент

2. Одлука Већа департмана за српску и компаративну књижевност број 10/7-1-5 од 23. марта 2015. године.

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ:

1. Име, име једног родитеља, презиме
Тамара Светомир Топличанин
2. Година уписа на мастер академске студије
2013/2014.
3. Назив студијског програма
Мастер академске студије филологије (модул српска и компаративна књижевност)

III НАСЛОВ – МАСТЕР РАДА:

Свакодневица ренесансног Дубровника у драмском делу Марина Држића

IV ПРЕГЛЕД -МАСТЕР РАДА:

Навести кратак садржај са назнаком броја страна поглавља, слика, шема, графикана и сл.

Рад *Свакодневница ренесансног Дубровника у драмском делу Марина Држића* састоји се из уводног, главног и закључног дела, прилога и библиографије.

У уводном поглављу (5-7) указано је да дело највећег ренесансног писца са ових простора, Дубровчанина Марина Држића, омогућава различите приступе тумачења, као и да је од стране његових најеминентнијих проучавалаца (М. Пантић, С. Стојан) већ уочено да се виртуални свет драмског дела умногоме поклапа са савременошћу ренесансног Дубровника. После прегледа владајућих ставова и схватања у науци о том питању, изнете су потребе даљег истраживања, циљеви истраживања, као и наведен методолошки оквир који ће бити коришћен.

Излагање о самом предмету рада подељено је у десет поглавља при чему се свако поглавље бави по једним аспектом дубровачког живота, друштвеног (приватног и јавног), културног и политичког, заступљеног у делима Марина Држића.

Поглавље „Непосредна дубровачка стварност у драмском делу Марина Држића“ (8-29), подељено је у два потпоглавља, која и најбоље осликавају његову садржину. Потпоглавље „Стварни дубровачки становници као Држићеви књижевни ликови“ баве се дубровачким оригиналним личностима („ориџинали“) као живим моделима драмских ликова, затим личностима које писац успут спомиње, као и ликовима насталим на изворима усменог предања. Потпоглавље „Стварни дубровачки локалитети у Држићевим драмама“ посебно је интересантно због релативне архитектонске сталности града, односно могућности да се места дешавања Држићевих драмских дела и данас идентификују.

У поглављу „Владари 'нахвао'“ (30-38) кандидаткиња се бави вероватно најзагонетнијим аспектом проучавања Држићевог дела – пишчевим односом према власти, односно аристократској управи Дубровника. Она најпре хронолошки прати његово приказивање стања у Републици, које се креће од апотеозе Граду у пасторали *Тирена* до завереничких писама, износећи преглед тумачења оваког пишчевог става, као и најновија архивска открића која су донекле помогла да се препознају Држићеве конкретне критике власти вешто инкорпориране у његово драмско дело.

У поглављу „Извори богастава старог Дубровника“ (39-49), ауторка указује на златно доба Дубровника, када су цветали трговина и поморство, уз развој осталих заната, упућујући на њихов литерарни одраз у Држићевом драмском делу, док поглавље „Његово величанство дукат“ (50-57) на изванредан начин употпуњује овај поглед на привреду Републике, али упућује и на друштвене деформације које су богато и живописно, са честим основама у реалном ренесансном Дубровнику, приказане у пишчевим комедијама.

Поглавље „Дубровачки ренесансни костим и државне забране луксуза“ (58-70) подељено је на потпоглавља „Ново време – нова мода“, „О одећи савршеног трговца“, „Симболика браде“, „Дубровачки ренесансни накит“, као и последње „Дубровачке забране луксуза“ које посебно указује на јак утицај и контролу које власти успостављају и у овој области.

Упућеност ренесансног човека на многа до тог доба замемарена уживања, међу којима и кулинарство и посвећеност доброј храни, а чему су Држићеви најистакнутији јунаци, међу њима посебно Помет Трпеза, посвећивали приметну пажњу, као и разлика у односу на дубровачку свакодневицу, предмет је поглавља „Дубровачка култура исхране и Држићева кулинарска лексика“ (71-77), док поглавље „Брига о здрављу“ (78-81) указује на врло рано регулисање овог аспекта односа према становништву од стране дубровачких власти, што је на својеврстан начин и осликано у Држићевом драмском делу.

Поглавље „У дубровачким домовима“ (82-103) такође упућује на бригу власти, коју прати и законска регулатива, за заснивање и одржање породице у старом Дубровнику, која је имала основну улогу у социјализацији појединца, друштвеним односима, привреди и политичком устојству. Кроз потпоглавља „Односи и вредности у васпитању деце и младих“, „Брачни живот“ и „Од чупе до справљенице, са 'кудјељом, с мотовјелом с кошицом на глави'“ указује се на често приказивање свакодневног породичног живота и међуљудских односа у дубровачким домовима у Држићевим делима, што је све, сматра кандидаткиња, доприносило животности и допадљивости представа.

У поглављу „Дубровчани и 'други'“ (105-109) издвојени су дубровачки „нашћенци“ у Држићевим драмским делима, који су представници дубровачких ренесансних „нашћенаца“, са којима су Дубровчани и тога доба делили језик и порекло, као и стару веру, али и свакодневицу, као и странци којих је у Дубровнику 16. века било као и у драмским делима највећег ренесансног драматурга овог подручја.

	ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ	Број:
		10/7-1-33
	ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ	Датум:
06.07.2015.		

У поглављу „Религија у дубровачкој свакодневици“ (110-114), кандидаткиња, на извештај начин, оспорава мишљење Славице Стојан о посебној религиозности самог писца и појединих његових јунака у строго католичкој старој републици, не видевши, као и неки новији истраживачи, дубљу религиозну моралистику и лично пишчево религиозно искуство у његовом делу.

Као кључно, последње поглавље, под називом „Театар у старом Дубровнику“ (115-119) посебно упућује на Држићеву субверзивну литерарну делатност са ренесансне дубровачке позорнице, додатно протумачене и на основу његових завереничких писама.

У закључку (120) кандидаткиња сумира своју анализу речима да је свакодневица ренесансног Дубровника вишезначно присутна у драмском делу Марина Држића.

Рад је допуњен Речником мање познатих речи и израза (121-126) и поглављем Прилози и додаци (127-132) које садржи илустрације приложене овом тексту. Коначна библиографија дела, подељена на примарну и секундарну литературу (133-141), садржи 102 библиографске јединице.

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА -МАСТЕР РАДА:

1. ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Основни закључак тезе *Свакодневница ренесансног Дубровника у драмском делу Марина Држића* је да је дубровачки ренесансни писац Марин Држић у својим драмама осликао реалну културолошку и амбијенталну слику савременог Дубровника. То је постигао користећи живе моделе за своје ликове или сликајући фиктивне ликове који носе идеје оног времена, менталитет старих Дубровчана и говоре локалним дијалектом, као и призоре по угледу на стварне из дубровачког јавног и приватног живота. На тај начин, односно реконструкцијом свакодневног живота, у Држићевом драмском делу је приказана слика ренесансног Дубровника, односно културне и друштвене ситуације тога доба. Такође, а у складу са претпоставкама новог историзма, посебно је указано на значајан утицај власти на свакодневни приватни и јавни живот у Дубровнику, односно у којој мери је он био контролисан и ограничен од стране државе, али, у исто време, и на отпор свемоћној држави, који се као специфичан исказује у Држићевом драмском делу.

2. ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

Ова теза је заснована на изузетно добром увиду у врло обимну литературу о драмском делу Марина Држића, чије проучавање траје изузетним интензитетом од самог почетка прошлог века, да би посебно било интензивирано у време значајних годишњица, најскоријих у време обележавања пет векова од рођења писца. Кандидаткиња је у том смислу показала посебну систематичност али и способност да од бројних студија изабере не само оне које су и данас компетентне, него и да пружи преглед оних које су представљале посебно тумачење Држићевог дела у актуелном времену. Такође, кандидаткиња је при раду на тези стекла увид у не тако обимом ограничено драмско дело Марина Држића, укључивши у своју анализу како оне комедије, пасторале и еклоге, које су сачуване у целини или тек делимично оштећене, тако и оне о садржају којих се може судити само на основу тек понеког фрагмента.

Располажући добро изабраном методологијом новог историцизма, као и усредсредивши се на поједине већ урађене студије са темом стварног живота у Држићевом делу (посебно истакнувши далеке али визионарске назнаке у приступној беседи САНУ М. Пантића), кандидаткиња је анализирали вишеслојни свакодневни живот у ренесансном Дубровнику, препознајући у Држићевом делу његове одразе. Међутим, није се остало на томе. Као једна од основних поставки новог историцизма, посебна пажња је посвећена утицају власти на свакодневицу Дубровника, односно Држићевој сталноприсутној свести о стварној контроли државе, а која је резултирала његом субверзивном литерарном делатношћу.

3. КОНАЧНА ОЦЕНА -МАСТЕР РАДА

Да ли је теза урађена у складу са образложењем наведеним у пријави теме
Рад је урађен у складу са образложењем наведеним у пријави теме.

Да ли теза садржи све битне елементе

Теза је устројена према захтевима академског писања и садржи јасно назначене и систематски подељене три главне целине, уз пратеће додатке и прилоге.

По чему је теза оригиналан допринос науци

Теза на основу старије и посебно нове литературе о драмском делу Марина Држића износи и своје закључке о непосредном утицају власти у Дубровнику пишчевог доба. нудећи доказе који указују на субверзивне аспекте пишчевог дела, у складу са савременим проучавањем европске ренесансне књижевности.

Недостаци тезе и њихов утицај на резултат истраживања

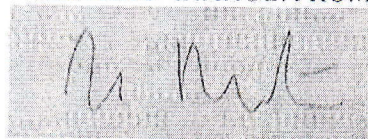
Сматрамо да теза на овом нивоу проучавања и у овом облику нема изразитих недостака.

VI ПРЕДЛОГ:

На основу укупне оцене тезе, комисија предлаже:

- да се мастер рад прихвати а кандидату одобри јавна одбрана
- да се мастер рад враћа кандидату на дораду (да се допуни односно измени) или
- да се мастер рад одбија

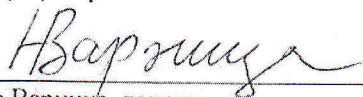
ПОТПИС ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

Др Ирена Арсић, ванредни професор

Др Снежана Милосављевић Милић,
редовни професор

Др Невена Варница, доцент